

بیان استرپتوکیناز نوترکیب استرپتوکک گروه A در باکتری اشرشیاکلی

دکتر قاسم مسیبی^{***}دکتر حمید ابطحی^{**}

ندا مولایی*

* کارشناس ارشد علوم سلوی مولکولی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران

** دانشیار میکروب‌شناسی مرکز تحقیقات پزشکی و مولکولی دانشگاه علوم پزشکی اراک

*** دانشیار ایمنی‌شناسی مرکز تحقیقات پزشکی و مولکولی دانشگاه علوم پزشکی اراک

آدرس نویسنده مسؤول: اراک، دانشکده پزشکی اراک، دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات پزشکی و مولکولی، گروه میکروب‌شناسی

تلفن ۰۲۶-۴۱۷۳۵۲۶ فاکس ۰۲۶-۴۱۷۳۵۰۲

Email: abtahi@arakmu.ac.ir

تاریخ پذیرش: ۹۰/۷/۳۰

تاریخ دریافت: ۹۰/۱/۲۴

*چکیده

زمینه: استرپتوکیناز A از جمله پروتئین‌های ترجیحی استرپتوکک پیوژن است که قدرت آنتی‌زنیک دارد. از این پروتئین می‌توان جهت سیال کردن چرک در ذاتالریه و ورم مفصلی چرکی و همچنین به عنوان آنتی‌زن برای تشخیص عفونت‌های استرپتوککی گروه A استفاده کرد.

هدف: مطالعه به منظور تولید استرپتوکیناز استرپتوکک گروه A نوترکیب در باکتری اشرشیاکلی انجام شد.

مواد و روش‌ها: در این تحقیق تجربی با طراحی پرایم اخترасی و استفاده از روش PCR، ژن استرپتوکیناز A از استرپتوکک پیوژن تکثیر و در ناقل پلاسمیدی pET32a جهت بیان کلون شد. پلاسمید pET32a-SKA وارد اشرشیاکلی سویه BL21-DE3-plySs شد. تولید پروتئین با القا توسط IPTG و بهینه‌سازی شرایط انجام شد. پروتئین نوترکیب با کیت Ni-NTA خالص و مقدار پروتئین نوترکیب تولید شده با روش برادفورد اندازه‌گیری شد. آزمایش وسترن بلات برای تأیید پروتئین نوترکیب انجام شد. ترادف نوکلئوتیدی ژن تکثیر شده با روش سنگر تعیین شد.

یافته‌ها: ترادف ژن تکثیر شده که در پلاسمید pTZ57R/T کلون شده بود با ترادف ثبت شده برای ژن استرپتوکیناز A در بانک ژن، یکسان بود. مقدار پروتئین تولید شده با استفاده از روش برادفورد ۳ میلی‌گرم بر میلی‌لیتر به دست آمد. پروتئین استرپتوکیناز نوترکیب تولید شده با سرم موش واجد آنتی استرپتوکیناز A واکنش داد. پروتئین تولید شده وزنی در حدود ۶۷ کیلو دالتون داشت و خاصیت آنتی‌زنیک خود را به خوبی حفظ کرد.

نتیجه‌گیری: بیان پروتئین نوترکیب استرپتوکیناز A در میزان اشرشیاکلی نیز امکان‌پذیر است. بنابراین می‌توان از آن در تشخیص بیماران مبتلا به عفونت‌های استرپتوککی گروه A به جای آزمایش‌های آنتی‌استرپتو لاپازین O (ASO) و استرپتو لاپازین O (SLO) استفاده کرد.

کلیدواژه‌ها: استرپتوکک پیوژن، ژن استرپتوکیناز A، بیان ژن نو ترکیب

* مقدمه:

هستند.^(۱) اساس تشخیص عفونت‌های استرپتوککی بر دو پایه کشت (جداسازی باکتری) و آزمایش‌های سرولوژیک استوار است.

استرپتوکیناز یک پروتئین آنزیمی خارج سلوی است که توسط سویه‌های مختلف استرپتوکک‌های بتا همولیتیک ساخته می‌شود و اکثر نمونه‌های گروه A، C و

استرپتوکک‌های گروه A لانسفیلد عامل بسیاری از عفونت‌های چرکی مانند سلوولیت، لفانژیت، گلو درد چرکی، باد سرخ و زرد زخم هستند.^(۱) علاوه بر آن این باکتری‌ها باعث بروز عوارض دیررس غیر چرکی در انسان می‌شوند. تب روماتیسمی و گلومرولونفریت دو عارضه مهم ناشی از بروز عفونت استرپتوکک‌های گروه A در انسان

آزاد به خصوص در افراد با کلسترول خون بالا باعث می‌شود استرپتولاژین O را به خود جذب کند. این امر باعث نتایج مثبت کاذب یا گزارش تیتر آنتی‌بادی بالاتر می‌شود. لذا با توجه به این معایب می‌توان از آنزیم استرپتوکیناز و ارزش تشخیصی آن در بیماری‌ها استفاده نمود. بازدهی کم تولید و بیماری‌زایی استرپتوکک‌ها دو دلیل عمدۀ گرایش به سمت تولید این پروتئین به صورت نوترکیب است.^(۱۲) بنابراین مطالعه حاضر با هدف تولید استرپتوکیناز استرپتوکک گروه A نوترکیب در باکتری اشرشیاکلی انجام شد.

* مواد و روش‌ها:

این مطالعه تجربی در سال ۱۳۸۹ در مرکز تحقیقات پزشکی و مولکولی دانشگاه علوم پزشکی اراک انجام شد. باکتری‌های مورد استفاده در این تحقیق شامل استرپتوکک پیوژن (شرکت Mast)، اشرشیاکلی سویه BL21- DE3-plySsa و اشرشیاکلی سویه DH5 α شرکت Invitrogen بود.

برای کلونینگ اولیه و تعیین ترادف ژن مورد مطالعه، از پلاسمید TZ57R/T (شرکت fermentas) و جهت تولید استرپتوکیناز A از پلاسمید pET32a (شرکت Novagene) استفاده شد.

تخلیص کروموزوم استرپتوکک پیوژن براساس روش CTAB/NaCl انجام شد. در این روش ابتدا استرپتوکک پیوژن در محیط عصاره مغز و قلب در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد کشت داده شد. رسوب به دست آمده از سوسپانسیون کشت باکتری در بسافر TE (Tris 10Mm ; EDTA 1Mm ; PH=8) حل شد. سپس باکتری‌ها با استفاده از آنزیم لیزوژیم و با اثر ماده (سدیم دودسیل سولفات) SDS و آنزیم پروتئیناز k لیز شد. کروموزوم باکتری با استفاده از محلول CTAB/NaCl 10% (CTAB/NaCl 0.7 M) استخراج شد. پروتئین و سایر اجزای سولولی با استفاده از مخلوط فنل، کلروفرم و الکل ایزومایل با سانتریفیوژ (۱۳۰۰۰ دور

این ماده را ترشح می‌کنند.^(۳) استرپتوکیناز یک پلی پپتید تک رشته‌ای است که فعالیت فیرینولیتیک خود را به طور غیر مستقیم با فعال کردن پلاسمینوژن در گردش خون انجام می‌دهد.^(۴) استرپتوکیناز‌هایی که توسط گروه‌های مختلف استرپتوکک ایجاد می‌شوند از لحاظ ساختمانی با هم تفاوت دارند.^(۵)

استرپتوکیناز به عنوان ماده‌ای شناخته شده است که پلاسمینوژن را هم وابسته به فیرین و هم غیر وابسته به فیرین فعال می‌کند.^(۶) مطالعه آتور و همکاران بر روی ۲آل استرپتوکیناز نوع A نشان داد که پروتئین استرپتوکیناز ترشح شده توسط استرپتوککوس پیوژن از لحاظ فیرینولیتیک سازگاری خوبی با سیستم ایمنی بدن انسان دارد بنابراین می‌تواند در طراحی نسل دوم داروهای ضد لخته (thrombolytic therapeutics) با بهبود کارایی و ایمنی به کار رود.^(۷)

ایمنی‌شناسی استرپتوکیناز خیلی سریع بعد از کشف آن در دهه ۱۹۳۰ شناخته شد.^(۳) مطالعه‌ها نشان داده‌اند که خون بیمارانی که اخیراً با عفونت‌های استرپتوککی مواجه شده‌اند، به دلیل حضور آنتی‌بادی‌های خنثی‌کننده، استرپتوکیناز را غیرفعال می‌کند.^(۸)

استرپتوکیناز A پروتئینی تک رشته‌ای با وزن مولکولی ۴۶ کیلو دالتون است که سکانس آمینواسیدی آن با آمینواسیدهای استرپتوکیناز گروه C شباهت زیادی دارد و ۸۵ درصد سکانس بین گروه A و C مشابه است.^(۹) مطالعه‌ها نشان داده‌اند که ناهمگونی قابل توجهی بین استرپتوکیناز‌های تولید شده از گروه‌های مختلف استرپتوکک وجود دارد.^(۱۰) امروزه از استرپتوکیناز برای سیال کردن چرک در ذات‌الریه و ورم مفصلی چرکی استفاده می‌شود. در حال حاضر برای تشخیص بیماران مبتلا به عفونت‌های استرپتوککی گروه A از آزمایش‌های آنتی استرپتولاژین O (ASO) و استرپتولاژین O (SLO) استفاده می‌شود.^(۱۱) از معایب استفاده از این آنزیم حساسیت آن به اکسیژن است. این ماده در اثر اکسیداسیون بی‌اثر می‌شود و همچنین حضور کلسترول

الکتروفورز با استفاده از رنگآمیزی آن با محلول اتیدیوم بروماید و مشاهده آن با دستگاه ترانس لومیناتور (اشعه فرابینفشن) بررسی شد.^(۱۳) محصول PCR با استفاده از کیت تخلیص (شرکت Roche) و براساس دستور کار آن تخلیص شد.

برای کلونسازی ژن SKa در پلاسمیدهای pET32a و pTZ57R/T، ابتدا محصول PCR با آنزیم XhoI و BamH I تحت اثر همان آنزیمها قرار گرفتند. در نهایت با استفاده از آنزیم T₄ DNA Ligase عمل اتصال ژن SKa در این پلاسمیدها انجام شد. فرآیند آنزیم در دمای ۲۲ درجه سانتی گراد و به مدت یک ساعت طبق دستور کار شرکت فرمتوناس بود.

پلاسمید pET32a-SKa pTZ57R/T-SKa به ترتیب در سلولهای مستعد اشرشیاکلی سویه DH5 α و سویه BL21-DE3-plySs طی فرایند ورایخت وارد شد.

برای تأیید صحت ترادف نوکلئوتیدی ژن به دست آمده از محصول PCR، ساختار پلاسمیدی pTZ57R/T-SKA به باکتری اشرشیاکلی سویه α وارد و جهت تعیین ترادف، به شرکت MWG ارسال شد. ترادف نوکلئوتیدی به روش سنگر تعیین شد.

برای تولید پروتئین SKA، باکتری اشرشیاکلی ترایریخت شده با پلاسمید pET32a-SKA در محیط نوترین براث کشت داده شد. سپس در حرارت ۳۷ درجه سانتی گراد بر روی شیکر با حداقل ۱۷۰ دور در دقیقه قرار گرفت. پس از این که تعداد باکتری‌ها به حد نصاب رسید و در طول موج ۶۰۰ نانومتر برابر ۰/۶ شد (OD=0.6)، محلول ۱ میلی مولار IPTG به سوسپانسیون باکتری اضافه شد تا غلظت نهایی IPTG به یک میلی مولار برسد.^(۱۳)

چهار ساعت بعد از افزودن IPTG، رسوب باکتری با سانتریفیوز در ۴۰۰۰ دور در دقیقه به مدت نیم ساعت جمع آوری شد. برای بررسی پروتئین‌های حاصل از رسوب باکتری، از ژل ۱۰ درصد SDS-PAGE استفاده شد.^(۱۳)

در دقیقه به مدت ۱۰ دقیقه) جدا شدند.

DNA به دست آمده با استفاده از یک حجم ایزوپروپانول رسوب داده شد. سپس توسط اتانل ۷۰ درصد شسته و کمیت و کیفیت آن با استفاده از الکتروفورز در ژل آگارز ۸/۰ درصد بررسی شد. مقدار DNA تخلیص شده نیز با اندازه‌گیری جذب نور در طول موج‌های ۲۶۰ و ۲۸۰ نانومتر به دست آمد.^(۱۳)

طراحی پرایمر رفت:

{Forward: 3' GGGATCCATGAAAAATTACTTATCT5' 25} و پرایمر برگشت:

{Reverse: 3' ACTCGAGTTATTGTCTTAGGGT5'}^(۲۴) با استفاده از ترادف استاندارد ژن استرپتوكیناز A، انجام شد. پرایمر رفت دارای ترادف لازم برای شناسایی و برش توسط آنزیم BamHI و پرایمر برگشت با ترادف لازم برای برش آنزیمی با آنزیم XhoI بود (ترادف آنزیم‌ها با زیر خط مشخص شده‌اند).

تکثیر ژن استرپتوكیناز A با استفاده از واکنش زنجیره‌ای پلیمراز در حجم ۵۰ میکرولیتر انجام شد. غلاظت عوامل PCR عبارت بود از: ۵۰۰ نانوگرم از الگو، یک میلی مولار از هر پرایمر، ۲/۵ میلی مولار از یون منیزیم، ۲۰۰ میلی مولار از هر دزوکسی نوکلئوزید تری فسفات، ۲/۵ واحد از آنزیم Taq DNAPolymerase و بافر PCR با غلاظت ۱X.

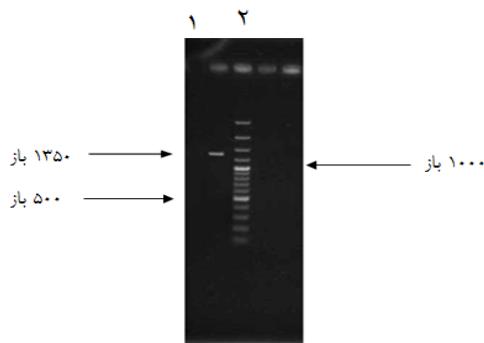
برنامه PCR به شکل زیر انجام شد:

مرحله اول، حرارت اولیه در ۹۵ درجه سانتی گراد به مدت ۵ دقیقه (یک چرخه) و مرحله دوم سی چرخه که هریک متشکل از سه قسمت بود:

قسمت اول دناتور کردن (۹۵ درجه سانتی گراد به مدت یک دقیقه)، قسمت دوم برای اتصال پرایمرها به DNA الگو (۵۰ درجه سانتی گراد به مدت یک دقیقه) و قسمت سوم جهت تکثیر ژن هدف (۷۲ درجه سانتی گراد به مدت یک دقیقه). تکثیر نهایی در ۷۲ درجه سانتی گراد به مدت ۵ دقیقه و برای یک چرخه بود.

بررسی نهایی محصول PCR با الکتروفورز آن بر روی ژل آگارز ۱ درصد بافر TBE با PH=۸ انجام شد. نتیجه

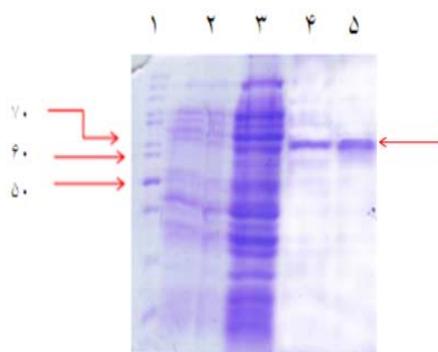
استرپتوکیناز A استفاده شد و اندازه قطعه ژن تکثیر شده توسط PCR در مقایسه با مارکر ۱۰۰ جفت بازی، حدود ۱۳۵۰ جفت باز بود (شکل شماره ۱).

شکل ۱- نتیجه PCR ژن استرپتوکیناز A

(ستون ۱: محصول PCR مربوط به ژن SKa و ستون ۲: مارکر ۱۰۰ جفت باز)

ترادف ژن تکثیر یافته که در پلاسمید pTZ57R/T کلون شده بود با ترادف ثبت شده برای ژن استرپتوکیناز A در بانک ژن، یکسان بود. وزن پروتئین تولید شده حدود ۶۷ کیلو دالتون و غلظت آن ۳ میلی گرم بر میلی لیتر بود (شکل شماره ۲).

شکل ۲- نتیجه القا و تخلیص پروتئین ژن استرپتوکیناز A

(ستون ۱: مارکر پروتئین، ستون ۲: نمونه قبل از القا، ستون ۳: نمونه بعد از القا و ستون ۴ و ۵: پروتئین خالص شده)

در نمونه سرمی موش تلقیح شده با عصاره کشت میکروبی استرپتوکک گروه A، باند مربوط به واکنش آنتی بادی با آنتی ژن در کاغذ نیترو سلولزی مشاهده شد و

تخلیص پروتئین با کیت Ni-NTA براساس دستور کار شرکت سازنده (کیاژن)، انجام و مقدار آن با روش برادفورد اندازه گیری شد.

برای تأیید صحت پروتئین تولید شده و تعیین ویژگی آنتی ژنیک آن از آزمون وسترن بلات استفاده شد. برای این منظور، ابتدا موش با عصاره کشت استرپتوکک گروه A ایمونیزه شد (تزریق اول از آجوانات کامل و به فاصله ۲ هفته آجوانات ناقص استفاده شد). پس از بالا رفتن تیتر آنتی بادی بر علیه این پروتئین، سرم حیوان تهیه شد.

برای انجام وسترن بلات پس از الکتروفوروز پروتئین های حاصل از رسوب باکتری های القا یافته بر روی ژل ۱۰ درصد SDS-PAGE ، باندهای پروتئینی به دست آمده به کاغذ نیتروسلولز منتقل و عمل انتقال در محیط بافری ۲۵ میلی مولار تریس، ۱۹۲ میلی مولار گلابیسین و ۲۰ درصد متانول به مدت یک ساعت در شدت جریان ۹۰ ولت انجام شد. مرحله مسدودسازی کاغذ نیتروسلولز با قراردادن کاغذ در محلول ۲/۵ درصد آلبومین سرم گاوی به مدت یک ساعت انجام شد. سپس کاغذ نیتروسلولز به مدت یک ساعت در مجاورت سرم موش تلقیح شده با عصاره کشت استرپتوکک گروه A و یک نمونه سرم موش تلقیح نشده (کنترل منفی) قرار داده شد. پس از انکوباسیون یک ساعت با نمونه های سرم، نوارهای کاغذ نیتروسلولزی سه مرتبه با بافر TBS-T (شامل نیم مولار کلرید سدیم، ۰/۰۲ مولار تریس با pH=۸/۵ و ۰/۰۵ درصد Tween20) و به مدت یک ساعت با آنتی بادی ضد موش متصل با پراکسیداز با رقت ۰/۲۵۰۰ انکوبه شد. در نهایت، برای مشاهده باندهای مربوط به واکنش آنتی ژن با آنتی بادی، کاغذ نیتروسلولز در محلول دی آمینو بنزیدین (DAB) قرار گرفت.^(۱۴)

* یافته ها:

غلظت DNA کروموزومی به دست آمده از باکتری استرپتوکک پیوژن برابر ۲۵۰ میکرو گرم در میلی لیتر برآورد شد. این DNA به عنوان الگو برای تکثیر ژن

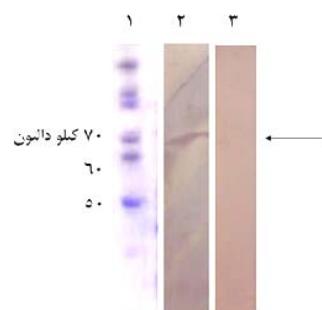
در سیستم pET ژن هدف تحت کنترل پرومومتر قوی T7 بود و در ژنوم میزبان (اشرشیاکلی سویه BL21- DE3-plySs) رونویسی از ژن تحت کنترل این پرومومتر توسط RNA پلیمراز فاز T7، که در سلول باکتری کلون شده بود، انجام پذیرفت. بنابراین به علت استقلال سیستم رونویسی ژن از سلول میزبان، تولید mRNA و در نهایت تولید پروتئین در این سیستم متاثر از عوامل سلولی دخیل در سنتر پروتئین نیست. به همین علت تولید محصول در این سیستم بیش از سیستم‌هایی است که به پلیمرازهای سلول میزبان وابسته هستند.^(۱۲)

اشرشیاکلی به عنوان میزبانی برای بیان پروتئین‌های نوترکیب هم در تحقیق‌ها و هم در صنعت به طور گسترده به کار می‌رود.^(۱۳) از آن جا که میزبان‌های بیانی با داشتن عناصر تنظیمی مناسب و موتابسیون در پروتئازهای خود، امکان بیان بیشتر پروتئین نوترکیب را فراهم می‌آورند، در این مطالعه برای تولید استرپتوبوکیناز نوترکیب، از سویه BL21-DE3-plySs به عنوان میزبان استفاده شد. این سویه باکتری اشرشیاکلی فاقد پروتئازهای سیتوپلاسمی از جمله OmpT، DegP، HtpR و Lon است.^(۱۴) بنابراین بیان بالای استرپتوبوکیناز در اشرشیاکلی سویه BL21-DE3-plySs می‌تواند به دلیل عدم حضور پروتئاز در این باکتری باشد.^(۱۵)

پروتئین تولید شده در این سیستم وزنی در حدود ۶۷ کیلو دالتون داشت. علت این امر به واسطه افزودن برخی پروتئین‌های الحقی ناقل پلاسمیدی (pET32a(p)) به پروتئین نوترکیب تولید شده است. وزن این پروتئین‌های الحقی در حدود ۲۰ کیلو دالتون بود. مقدار پروتئین تولید شده ۳ میلی‌گرم بر میلی‌لیتر به دست آمد.

جهت بررسی آنتی ژنیسیته پروتئین نوترکیب تولید شده در این تحقیق از آزمون وسترن بلات استفاده شد. نتیجه این آزمایش نشان داد که پروتئین تولید شده در مطالعه حاضر خاصیت آنتی ژنیک داشت و قادر به شناسایی با آنتی‌بادی‌های ضد استرپتوبوکیناز A بود. لذا می‌توان از این پروتئین برای تشخیص عفونت ناشی از

هیچ باندی دال بر واکنش آنتی‌بادی با آنتی ژن در نمونه سرم موش طبیعی دیده نشد (شکل شماره ۳).

شکل ۳- نتیجه آزمون ایمونوبلات

(ستون ۱: مارکر پروتئین، ستون ۲: سرم موش تلقیح شده با استرپتوبوکیناز A و ستون ۳: سرم موش طبیعی)

* بحث و نتیجه‌گیری:

در تحقیق حاضر تولید پروتئین استرپتوبوکیناز استرپتوكوک گروه A در باکتری اشرشیاکلی به شکل نوترکیب با استفاده از ناقل پلاسمیدی سیستم pET موفقیت‌آمیز بود. در پلاسمید pET32a ترادف ویژه مربوط به ۶ اسید آمینه هیستیدین در دو سر مکان کلونینگ ژن قرار گرفت. این ترادف برای خالص‌سازی پروتئین‌های تولید شده با استفاده از کروماتوگرافی تمایلی (affinity chromatography) به کار می‌رود.^(۱۶)

سیستم ناقل پلاسمیدی pET از جمله قوی‌ترین سیستم‌ها برای بیان ژن و تولید پروتئین‌های نوترکیب در باکتری اشرشیاکلی است. در مطالعه معمار نژادیان و همکاران ژن استرپتوبوکیناز (skc) از استرپتوكوک گروه C، پس از تکثیر به روش PCR در وکتور pQE30 کلون شد که مانند ناقل پلاسمیدی pET قابلیت افزودن توالی 6xHis را به انتهای آمینی پروتئین دارد. نتایج نشان داد که وجود سکانس اضافی 6xHis در انتهای آمینی مولکول استرپتوبوکیناز نه تنها مانع فعالیت آن نمی‌شود، بلکه امکان تخلیص یک مرحله‌ای و آسان را نیز فراهم می‌آورد.^(۱۷)

2. Borriello SP, Murray PR, Funke G. Topley and Wilson microbiology and microbial infections. 10th ed. London: Hodder Arnold; 2005. 657-71
3. Banerjee A, Chisti Y, Banerjee UC. Streptokinase-a clinically useful thrombolytic agent. *Biotechnol Adv* 2004 Feb; 22 (4): 287-307
4. Kim DM, Lee SJ, Kim IC, et al. Asp 41-His48 region of streptokinase is important in binding to a substrate plasminogen. *Thromb Res* 2000 Jul; 99 (1): 93-8
5. Hagensen MJ, Holden KA, Parker KA, et al. Expression of streptokinase in *Pichia pastoris* yeast. *Enzyme Microb Technol* 1989; 11: 650-6
6. Sazonova IY, Houng AK, Chowdhry SA, et al. The mechanism of a bacterial plasminogen activator intermediate between streptokinase and staphylokinase. *J Biol Chem* 2001 Apr 20; 276 (16): 12609-13
7. McArthur JD, McKay FC, Ramachandran V, et al. Allelic variants of streptokinase from *Streptococcus pyogenes* display functional differences in plasminogen activation. *FASEB J* 2008 Sep; 22 (9): 3146-53
8. Marx PF, Verkleij CJ, Valls Seron M, Meijers JC. Recent developments in thrombin-activatable fibrinolysis inhibitor research. *Mini Rev Med Chem* 2009 Sep; 9 (10): 1165-73
9. Huang TT, Malke H, Ferretti JJ. The streptokinase gene of group A streptococci: cloning, expression in *Escherichia coli*, and sequence analysis. *Mol Microbiol* 1989 Feb; 3 (2): 197-205
10. Jackson KW, Tang J. Complete amino acid sequence of streptokinase and its homology with serine proteases. *Biochemistry* 1982 Dec 21; 21 (26): 6620-5

استرپتوکک پیوژن به خصوص در عفونت‌های جلدی استرپتوککی بهره برد. به طور کلی به علت معایب مربوط به آزمایش آنتی استرپتولازین در عفونت‌های جلدی استرپتوککی، اصولاً تیتر آنتی‌بادی ضد استرپتولازین O افزایش نمی‌یابد. لذا می‌توان از افزایش تیتر ضد آنتی‌زن استرپتوکیناز استرپتوکک گروه A به خصوص برای ردیابی گلومرولونفريت استفاده کرد.^(۱)

زن کلون شده در این تحقیق از نظر تردادف با زن استرپتوکیناز A به طور کامل همخوانی داشت. خاصیت آنتی‌زنیک پروتئین تولید شده با پروتئین طبیعی یکسان بود. بنابراین شاخص‌های آنتی‌زنیک مشابه با شکل طبیعی دارد و می‌توان از شکل نوترکیب استرپتوکیناز جهت تشخیص افراد مبتلا به عفونت‌های استرپتوککی گروه A به جای آزمایش آنتی استرپتولازین استفاده کرد. مطالعه‌های محدودی در کشور در زمینه تولید و استخراج پروتئین استرپتوکیناز با روش نوترکیب انجام شده است و ضرورت دارد به منظور بهینه کردن روش تولید استرپتوکیناز نوترکیب جهت کاربردهای درمانی و تشخیصی، مطالعه‌های بیشتری انجام شود.

* سپاس‌گزاری:

این مقاله برگرفته از طرح تحقیقاتی شماره ۳۶۴ مصوب دانشگاه علوم پزشکی اراک و همچنین قسمتی از پایان‌نامه دانشجویی دوره کارشناسی ارشد رشته علوم سلوی و مولکولی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران است. لذا از شورای پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی اراک به دلیل پشتیبانی مالی قدردانی می‌شود.

* مراجع:

1. Ramalingam S, Gautam P, Mukherjee KJ, Jayaraman G. Effects of postinduction feed strategies on secretary production of streptokinase in *Escherichia coli*. *Biochem Eng J* 2007; 33: 34-41

11. Forbes BA, Sahm DF, Weissfeld AS. Diagnostic microbiology. 11th ed. St. Louis: Mosby; 2002. 298-314
12. Sambrook J, Russel DW. Molecular cloning, a laboratory manual. 3rd ed. Cold Spring, New York: Harbor Laboratory Press; 2001. 15: 20-5 [Vol 3]
13. Lopez-Saura PA. Thrombolysis with recombinant streptokinase in Cuba. *BMJ* 2003 Feb 22; 326 (7386): 448
14. Abtahi H, Salmanian AH, Rafati S, et al. High level expression of recombinant ribosomal protein (L7/L12) from *Brucella abortus* and its reaction with infected human Seria. *Iran Biochem J* 2004; 8 (1): 13-8
15. Kaulpiboon J, Prasong W, Rimphanitchayakit V, et al. Expression and characterization of a fusion protein-containing cyclodextrin glycosyltransferase from *Paenibacillus* sp. A11. *J Basic Microbiol* 2010 Oct; 50 (5): 427-35
16. Memarnejadian A, Roohvand F, Eidi A, et al. Cloning evaluation of the expression for streptokinase gene with a 6xHis epitope in *E.coli*. *Daneshvar* 2007; 69: 61-8
17. Baneyx F. Recombinant protein expression in *Escherichia coli*. *Curr Opin Biotechnol* 1999 Oct; 10 (5): 411-21
18. Baneyx F, Mujacic M. Recombinant protein folding and misfolding in *Escherichia coli*. *Nat Biotechnol* 2004 Nov; 22 (11): 1399-408
19. Hwang BY, Varadarajan N, Li H, et al. Substrate specificity of the *Escherichia coli* outer membrane protease OmpP. *J Bacteriol* 2007 Jan; 189 (2): 522-30
20. Kazmi KA, Perwaiz Iqbal M, Rahbar A, Mehboobali N. Anti-streptokinase titers and response to streptokinase treatment in Pakistani patients. *Int J Cardiol* 2002 Mar; 82 (3): 247-51